

معاونت تحقیقات و فناوری

**راهنمای ارزشیابی فعالیت های پژوهشی دانشگاه ها و
دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی کشور**

(سال ۱۳۹۶)

محور ساختار

مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری

گروه نظارت و ارزشیابی

ویرایش اسفند

۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیوست شماره یک

"شاخص ارزشیابی کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۹۶"

(بازنگری شده در شورای سیاستگذاری تحقیقات دانشجویی کشور؛ اسفندماه ۱۳۹۶)

نحوه محاسبه شاخص ارزشیابی کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال جاری بر اساس فرایند و روش محاسبه ذیل می باشد. بدیهی است امتیاز نهایی کمیته های تحقیقات دانشجویی در ارزشیابی دانشگاه ها از ۵۰ امتیاز محاسبه خواهد شد.

۱) نیروی انسانی کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه (الزامی)

۱-۱ تطابق ترکیب اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی با ترکیب مندرج در آیین نامه کمیته ها تحقیقات دانشجویی:

i. سرپرست

ii. دبیر

iii. کارشناس کمیته (یک نفر نیروی ثابت)

iv. شورای مرکزی کمیته

v. شورای پژوهشی کمیته

❖ پیوست حکم انتصاب هر پنج مورد ذکر شده الزامی می باشد. در صورت عدم ارسال هر یک از موارد فوق، پرونده ارسالی مورد بررسی و ارزشیابی قرار نمی گیرد.

❖ تمامی احکام انتصاب اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی باید به تایید معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مربوطه رسیده و صورتجلسه ارسال گردد.

مشخصات ترکیب اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی

دانشگاه	نام و نام خانوادگی	تاریخ شروع فعالیت	مدرک تحصیلی
	سرپرست		
	دبیر		
	کارشناس		

مشخصات ترکیب اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی				
دانشجو(رشته تحصیلی)	استاد(رتبه علمی)	نام و نام خانوادگی		دانشگاه
			شورای مرکزی	
			شورای پژوهشی	

۲) ساختار فیزیکی کمیته‌های تحقیقات دانشجویی دانشگاه (۱۰۰ امتیاز)

داشتن خط تلفن مستقل:	☐ بلی	☐ خیر
دسترسی به سیستم اتوماسیون مستقل برای دفتر:	☐ بلی	☐ خیر
پست الکترونیکی دفتر:	@	
داشتن وب سایت:	☐ بلی	☐ خیر
آدرس وب سایت:		
میزان بروز رسانی:		
فضای مستقل برای دفتر تحقیقات:	☐ بلی	☐ خیر

- داشتن خط تلفن مستقل (۱۰ امتیاز)
- دسترسی به سیستم اتوماسیون مستقل برای دفتر (۱۰ امتیاز)
- پست الکترونیکی دفتر تحقیقات (۱۰ امتیاز)
- داشتن وبسایت و میزان بروز رسانی (۴۰ امتیاز)
- وضعیت فضای مستقل برای دفتر تحقیقات (۳۰ امتیاز)

- میزان بروز رسانی وبسایت:

- ۱- اطلاعات کامل اعضای کمیته تحقیقات دانشجویی (۵ امتیاز)
- ۲- آدرس و شماره تماس کمیته (۵ امتیاز)
- ۳- جدول شبکه‌های همکار و تعیین عضویت در شبکه (در کدام شبکه همکار عضو می‌باشند) (۵ امتیاز)
- ۴- صورتجلسات کمیته کشوری تحقیقات دانشجویی (۵ امتیاز)
- ۵- لینک سایت کمیته کشوری تحقیقات دانشجویی و سایر کمیته‌های تحقیقات دانشجویی (۵ امتیاز)
- ۶- بروزرسانی اخبار مربوط به کمیته‌ها (۱۰ امتیاز)
- ۷- دستورات عملی و آیین نامه‌های مصوب کمیته کشوری تحقیقات دانشجویی (۵ امتیاز)

۳) فعالیت‌های پژوهشی کمیته‌های تحقیقات دانشجویی دانشگاه‌ها (مقالات و طرح‌ها) در سال ۱۳۹۶

منظور از فعالیت‌های پژوهشی کمیته‌های تحقیقات دانشجویی دانشگاه‌ها، تعداد طرح‌های دانشجویی مصوب کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه‌ها در سال ۱۳۹۶ و تعداد مقالات انتشار یافته ۲۰۱۷ پایگاه داده Scopus کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تحت (وابستگی سازمانی)، Student Research Committee و یا هر آدرسی که قبلاً به اطلاع دفتر کشوری رسیده باشد، می‌باشد.

تبصره ۱: بطور کلی به ازای هر مقاله استخراج شده تحت Affiliation (وابستگی سازمانی)، Student Research Committee از پایگاه Scopus در سال ۲۰۱۷، یک امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲: مقالات استخراج شده در سال ۲۰۱۷ منتج از محل طرح‌های مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی، در صورتی که در بخش تقدیر و تشکر به شماره طرح مصوب دفتر تحقیقات دانشجویی اشاره شده باشد، امتیاز ویژه کسب نموده و دارای ضرب ۲ می‌باشند.

تبصره ۳: امتیاز دهی طرح های تحقیقاتی دانشجویی دانشگاه های تیپ یک: به ازای هر ۳ طرح مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی، یک مقاله که در پایگاه Scopus نمایه شده باشند ارائه گردد. ارائه عنوان طرح به زبان انگلیسی جهت پایش آن الزامی می باشد و همچنین در بخش تقدیر و تشکر (Acknowledgement) به شماره طرح مصوب دفتر تحقیقات دانشجویی اشاره شده باشد.

تبصره ۴: امتیاز دهی طرح های تحقیقاتی دانشجویی دانشگاه های تیپ دو: به ازای هر ۵ طرح مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی، یک مقاله که در پایگاه Scopus نمایه شده باشند ارائه گردد. ارائه عنوان طرح به زبان انگلیسی جهت پایش آن الزامی می باشد و همچنین در بخش تقدیر و تشکر (Acknowledgement) به شماره طرح مصوب دفتر تحقیقات دانشجویی اشاره شده باشد.

تبصره ۵: امتیاز دهی طرح های تحقیقاتی دانشجویی دانشگاه های تیپ سه: به ازای هر ۸ طرح مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی، یک مقاله که در پایگاه Scopus نمایه شده باشند ارائه گردد. ارائه عنوان طرح به زبان انگلیسی جهت پایش آن الزامی می باشد و همچنین در بخش تقدیر و تشکر (Acknowledgement) به شماره طرح مصوب دفتر تحقیقات دانشجویی اشاره شده باشد.

- (۱) کلیه طرح های مصوب و ارسالی نباید پایان نامه دانشجویی باشند.
- (۲) قرارداد طرح پژوهشی (با استاد یا دانشجو) می بایست پیوست گردد.
- (۳) تایید کمیته اخلاق طرح پژوهشی می بایست پیوست گردد.
- (۴) کمیته های تحقیقات دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی براساس تیپ دانشگاهی با یکدیگر مقایسه می شوند.

امتیاز فعالیت های پژوهشی کمیته های تحقیقات دانشجویی (طرح های دانشجویی مصوب و مقالات انتشار یافته در پایگاه Scopus Database)			موارد الزامی نیروی انسانی	امتیاز ساختار فیزیکی
تعداد مقالات کمیته در پایگاه Scopus در سال ۲۰۱۷	تعداد طرح های مصوب سال ۹۶ مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی	امتیاز مقالات نمایه شده Scopus در سال ۲۰۱۷ منتج از طرح های مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی		
A	B	C	E	F

$$E (A+B+2C+ F) =T$$

فرمول

پیوست شماره دو

اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی

"شاخص‌های ارزشیابی کمیته‌های اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی دانشگاهی سال ۱۳۹۶"

- شاخص‌های ارزشیابی ساختار و عملکرد کمیته‌های اخلاق در پژوهش بر اساس دستورالعمل "تشکیل، سطح بندی و شرح وظایف کمیته‌های اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی" تدوین و بازنگری شده است.
- فقط کمیته‌هایی مشمول دریافت ۱۰۰ امتیاز مربوط به بخش اخلاق در پژوهش می‌شوند که اطلاعات خود را در سامانه ملی اخلاق در پژوهش ثبت و اعتبارنامه خود را از کمیته ملی اخلاق در پژوهش دریافت کرده باشند.
- مستندات تکمیلی در صورت نیاز، جهت تایید صحت اطلاعات مندرج در جداول زیر دریافت خواهد گردید.

عملکرد کمیته‌های اخلاق در پژوهش دانشگاهی و سازمانی (۱۰۰ امتیاز)

الف. برگزاری کارگاه‌های اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی (اخلاق در انتشار آثار پژوهشی، اخلاق در کار با حیوانات آزمایشگاهی و...) توسط کمیته (۵۰ امتیاز)

- درصد اعضای هیات علمی شرکت کننده در کارگاه به کل اعضای هیات علمی دانشگاه/ دانشکده
- درصد دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت کننده در کارگاه به کل دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه/ دانشکده

$$A: \text{تعداد اعضای هیات علمی شرکت کننده در کارگاه} = 100 \times \frac{\text{تعداد کل اعضای هیات علمی دانشگاه یا دانشکده}}{\text{تعداد کل اعضای هیات علمی شرکت کننده در کارگاه}}$$

$$\boxed{} = 100 \times \frac{\text{تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت کننده در کارگاه}}{\text{تعداد کل دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه یا دانشکده}}$$

$$\boxed{} = \frac{A+B}{2}$$

مستندات این بخش شامل:

- ۱- برنامه و محتوای کارگاه (که به تأیید دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی رسیده باشد)
- ۲- CV مدرسین کارگاه (ذکر شماره موبایل و آدرس ایمیل ضروری است)
- ۳- فهرست اسامی و اطلاعات شرکت‌کنندگان (فهرست امضاء شده توسط تمامی شرکت‌کنندگان به همراه شماره همراه و آدرس ایمیل)
- ۴- لینک صفحه‌ای از وب سایت معاونت پژوهشی یا کمیته‌ی اخلاق در پژوهش که برنامه کارگاه قابل دسترس باشد.
- ۵- لیست و تعداد کل اعضای هیات علمی دانشگاه/ دانشکده در سال ۱۳۹۶
- ۶- لیست و تعداد کل دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه/دانشکده در سال ۱۳۹۶

توجه:

- در صورت نقص در هریک از مستندات ذکر شده در این شاخص، امتیاز کل صفر محاسبه خواهد شد.
- هر کارگاه باید حداقل (یک روزه/ ۶ ساعت آموزشی) باشد.
- در صورت برگزاری چندین کارگاه برای هریک از گروه‌های ذکر شده، مجموع امتیاز هر گروه به صورت جداگانه محاسبه و امتیاز نهایی میانگین امتیاز دو گروه خواهد بود.
- منظور از دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کلیه دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی (PhD)، دکترای حرفه‌ای، دستیاران تخصصی و فوق تخصصی) می‌باشد.
- کسب امتیاز کامل در این بخش منوط به شرکت ۱۰۰٪ اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های تیپ ۳، ۵۰٪ در دانشگاه‌های تیپ ۲ و ۲۵٪ در دانشگاه‌های تیپ ۱، در کارگاه‌های اخلاق در پژوهش برگزار شده توسط کمیته اخلاق در پژوهش می‌باشد.

ب. نظارت بر رعایت استانداردهای اخلاق در انجام پژوهش و حسن اجرای مطالعات (۵۰ امتیاز)

- وجود ساز و کار مناسب برای نظارت اخلاقی بر روند اجرای طرح‌های پژوهشی و پایان‌نامه‌ها، با بازرسی از سایت پژوهش و نظارت بر مراحل مختلف انجام پژوهش‌ها به ویژه کارآزمایی‌های بالینی از نظر مطابقت روند اجرا با پروتکل تصویب شده و استانداردهای اخلاق در پژوهش (۰-۵۰ امتیاز)
- اولویت انتخاب مطالعات جهت نظارت به ترتیب اهمیت شامل موارد زیر می‌باشد:

- ۱- کارآزمایی‌های بالینی

۲- مطالعات حیوانی

۳- سایر مطالعات انسانی بدون مداخله

مستندات این بخش شامل:

- ۱- ارائه لیست کل طرح‌های در حال اجرا طی سال ۱۳۹۶ به تفکیک نوع طرح (کارآزمایی بالینی، مطالعات حیوانی یا سایر مطالعات غیر مداخله‌ای) با اعلام آمار دقیق تعداد هر یک از طرح‌ها
- ۲- ارائه لیست طرح‌های انتخاب شده در جلسه کمیته اخلاق در پژوهش (صورتجلسه‌ی امضاء شده توسط تمامی اعضای کمیته به-ویژه دبیر و رئیس کمیته که حاوی لیست طرح‌های انتخاب شده می‌باشد، برای این مستند ضروری است)

$$\boxed{} = 100 \times \frac{\text{تعداد طرح‌های انتخاب شده جهت نظارت}}{\text{تعداد کل کارآزمایی‌های بالینی در حال اجرا طی سال ۱۳۹۶}}$$

(۳۰٪ برای دانشگاه‌های تیپ ۳، ۲۰٪ دانشگاه‌های تیپ ۲، ۱۰٪ دانشگاه‌های تیپ ۱)

- ۳- نامه و یا احکام ناظرین تعیین شده جهت نظارت اخلاقی با امضای رئیس و یا دبیر کمیته (ضروری است در نامه‌ی مذکور عنوان طرح انتخاب شده جهت نظارت و نام ناظر اخلاقی ذکر شود).
- ۴- ارائه گزارش کامل نظارت‌های انجام شده بر طرح‌ها یا پایان‌نامه‌ها توسط ناظر اخلاقی به صورت مجزا برای هر طرح- لازم به ذکر است که هر طرح انتخاب شده جهت نظارت، طی یک سال حداقل باید ۱ بار توسط ناظر مربوطه مورد بازدید قرار گرفته باشد.

توجه:

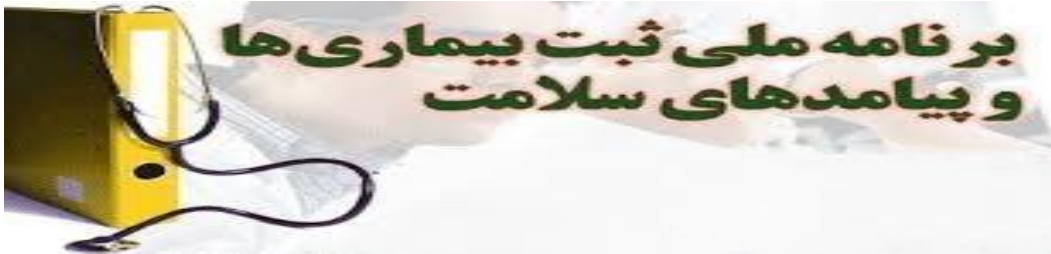
- در صورت نقص در هریک از مستندات ذکر شده در این شاخص، امتیاز کل صفر محاسبه خواهد شد.
- ارائه لیست کل طرح‌های کارآزمایی بالینی در حال اجرا طی سال ۱۳۹۶ و لیست موارد انتخاب شده جهت نظارت ضروری می‌باشد.
- گزارش‌های ناقص، به هیچ عنوان قابل قبول نمی‌باشد.
- در صورتیکه تعداد طرح‌های کارآزمایی بالینی در حال اجرا طی سال ۱۳۹۶ کمتر از ۱۰ طرح باشد، از سایر موضوعات ذکر شده جهت نظارت و به ترتیب اولویت، انتخاب شود.
- از آنجاکه در برخی از دانشگاه‌های تیپ سه و دانشکده‌های علوم پزشکی مستقل کارآزمایی بالینی انجام نمی‌شود، مطالعات حیوانی و سایر مطالعات انسانی بدون مداخله می‌توانند جهت انجام نظارت اخلاقی بنا به صلاحدید اعضای کمیته‌های اخلاق در نظر گرفته شوند.
- امتیاز این بخش در صورت ارائه کلیه مستندات درخواست شده و با توجه به تعداد و درصد طرح‌های انتخاب شده جهت نظارت بر اساس تیپ دانشگاه، محاسبه خواهد شد.

محاسبه امتیاز توسط کارشناس کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی (خود ارزیابی):

امتیاز کسب شده توسط کمیته	امتیاز شاخص	شاخص های ارزشیابی
	۵۰	برگزاری کارگاه های اخلاق در پژوهش
	۵۰	نظارت بر حسن اجرای طرح های پژوهشی
	۱۰۰	جمع کل امتیازها

محاسبه امتیاز نهایی توسط دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی:

امتیاز کسب شده توسط کمیته	امتیاز شاخص	شاخص های ارزشیابی
	۵۰	برگزاری کارگاه های اخلاق در پژوهش
	۵۰	نظارت بر حسن اجرای طرح های پژوهشی
	۱۰۰	جمع کل امتیازها

"شاخص های ارزشیابی ثبت بیماری ها / رویداد بهداشتی دانشگاه در سال ۱۳۹۶"

نظر به اهمیت نقش نظام‌های ثبت بیماری و پیامدهای سلامت در گسترش تحقیقات علوم پزشکی و ارزیابی مشکلات نظام سلامت در کشور محور ثبت بیماری ها/ رویداد های بهداشتی به عنوان یک اولویت مهم در دستور کار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع قرار گرفته است، لذا در ارزشیابی فعالیت های پژوهشی سال ۱۳۹۶ به مشارکت دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات درمانی در برنامه های ثبت بیماری و پیامد های سلامت امتیاز تعلق می گیرد.

بخش اول

تعریف برنامه ثبت:

ثبت بیماری ها و پیامد های سلامت عبارت است از جمع آوری مستمر و نظام مند اطلاعات کلیه افراد در یک جمعیت مشخص که برای آنها یک بیماری یا رویداد بهداشتی خاص تشخیص داده شده است بدیهی است فرایند مورد نظر در مدت زمان معین و از پیش تعریف شده انجام می گیرد و هدف آن ایجاد منبع قابل اعتماد اطلاعات از بیماری/ رویداد بهداشتی در جامعه جهت پژوهش های بیمار محور و اقدامات موثر بهداشتی درمانی است. ثبت بیماری/ رویداد بهداشتی دارای دو فرایند اصلی و حمایتی است.

فرایند اصلی یک برنامه ثبت:

۱. شناسایی بیمار/ مورد بهداشتی
۲. جمع آوری اطلاعات از بیمار/ مورد بهداشتی
۳. ثبت اطلاعات در سامانه مربوط به ثبت
۴. کنترل کیفی و پالایش اطلاعات
۵. تحلیل و تدوین گزارش
۶. استفاده از اطلاعات حاصل از برنامه ثبت در تحقیقات علوم پزشکی

فرایندهای حمایتی یک برنامه ثبت:

۱. منابع انسانی مورد نیاز
۲. آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی و کارشناسان برنامه ثبت
۳. تامین ابزار و تکنولوژی لازم
۴. تامین منابع مالی
۵. حاکمیت و مدیریت برنامه ثبت

مشخصات مجری برنامه ثبت:

مجری برنامه ثبت شخص حقیقی یا حقوقی است که توانمندی تدوین و اجرای یک برنامه ثبت را با مشخصات کامل برنامه ثبت و رعایت استانداردهای بین المللی در خصوص بیمار/ مورد بهداشتی داشته باشد.

تبصره ۱: مشارکت دانشگاه های علوم پزشکی در تمام یا بخشی از برنامه ثبت اعم از فرایندهای اصلی یا حمایتی مشمول امتیاز خواهد بود.

تبصره ۲: چنانچه مرکزیت ثبت در یکی از دانشگاه ها و یا مراکز تحقیقاتی وابسته به آن دانشگاه باشد، سایر دانشگاه های علوم پزشکی که در برنامه ثبت مذکور مشارکت می کنند از ۷۰٪ امتیاز برنامه ثبت برخوردار خواهند شد.

تبصره ۳: اگر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مجری و یا همکار چندین برنامه ثبت باشد به ازای هر برنامه ثبت امتیاز جداگانه در نظر گرفته خواهد شد.

تفاهم نامه برنامه ثبت

تفاهم نامه برنامه ثبت فی مابین شخص حقیقی/ حقوقی مجری برنامه ثبت و شرکای برنامه ثبت منعقد می گردد و توجه به موارد زیر در تفاهم نامه ضروری است.

- مالکیت اطلاعات حاصل از برنامه ثبت
- سهم همکاران برنامه ثبت در بهره برداری از اطلاعات
- مالکیت معنوی گزارشات و مستندات منتشر شده از برنامه ثبت
- زمان انتشار گزارش از برنامه ثبت
- حامیان مالی برنامه ثبت
- تعهدات فی مابین بین مجری برنامه ثبت با حامیان مالی برنامه ثبت

موفقیت برنامه ثبت:

برنامه ثبت در صورتی یک برنامه ثبت موفق خواهد بود که موارد زیر را در خصوص ثبت بیماری/ رویداد بهداشتی مورد نظر به ترتیب اولویت به انجام برساند.

فاز اول، شروع برنامه ثبت:

۱. تهیه پروپوزال برنامه اجرایی و عملیاتی ثبت
۲. تدوین راهنما و فرم های استاندارد
۳. ایجاد بانک اطلاعاتی معتبر جهت ثبت اطلاعات
۴. جلب همکاری محققین حقیقی یا حقوقی داخل و خارج کشور
۵. شروع برنامه به صورت پایلوت و جمع آوری اطلاعات
۶. تدوین گزارش از سال اول برنامه ثبت

فاز دوم، استقرار برنامه ثبت:

۷. تداوم جمع آوری اطلاعات

۸. کنترل کیفی اطلاعات

فاز سوم، توسعه برنامه ثبت:

۹. تداوم جمع آوری اطلاعات

۱۰. تدوین برنامه توسعه ثبت

۱۱. استفاده از اطلاعات به منظور پژوهش های علمی و کاربردی

۱۲. استفاده از اطلاعات به منظور برنامه ریزی اجرایی جهت حل مشکلات بیماران

۱۳. انتشار گزارش های دوره ایی

ارزشیابی برنامه ثبت

هدف از ارزشیابی برنامه ثبت:

نظام ثبت بیماری نمایی واقعی از واقعیت بیماری /مورد بهداشتی را در جامعه بر روی محقق و سیاستگذار در حوزه بهداشت و درمان می گشاید لذا ارزشیابی این برنامه نیز یک روند سیستماتیک است که کلیه فازهای یک برنامه ثبت موفق را از مراحل اجرایی تا بهره برداری از اطلاعات در بر می گیرد و هدف آن اطمینان از دست یابی به اطلاعات درست و قابل اعتماد از بیماری یا رویداد بهداشتی در جامعه و ترغیب به پایه ریزی تحقیقات با رویکرد حل مشکلات بهداشتی، درمانی جامعه است. شاخص های ارزشیابی برنامه ثبت همان مراحل اجرایی برنامه ثبت است که در سه فاز شروع، استقرار و توسعه برنامه ثبت بیان گردید. در هر برنامه ثبت ۶۰٪ امتیاز برنامه ثبت مربوط به فاز اول و فاز های دوم و سوم هر کدام ۲۰٪ امتیاز را به خود اختصاص می دهند.

تبصره ۴: جمع آوری اطلاعات مربوط به بیماری/ رویداد بهداشتی موضوع برنامه ثبت رکن اصلی هر برنامه ثبت است لذا در تمام فازهای برنامه ثبت شرط اصلی کسب امتیاز تداوم روند جمع آوری اطلاعات خواهد بود.

تبصره ۵: در هر سال ارزشیابی امتیاز یک برنامه ثبت بر اساس مرحله ایی که ثبت در آن قرار دارد از ابتدا محاسبه خواهد شد. به این معنی که چنانچه ثبت در فاز سوم قرار دارد علاوه بر امتیاز فاز سوم امتیاز های مربوط به فاز اول و دوم لحاظ خواهد شد.

بخش دوم

تعریف شاخص های برنامه ثبت

الف- شاخص های فاز اول، شروع برنامه ثبت:

۱. تهیه پروپوزال برنامه اجرایی و عملیاتی ثبت

برنامه ثبت در قالب یک پروپوزال که فرایندهای علمی و عملیاتی ثبت را تشریح می کند و منضم به جدول زمان بندی، منابع مالی مورد نیاز، و شرکا و ذی نفعان برنامه ثبت است، ارائه می گردد همچنین لازم است، مصوبه شورای پژوهشی دانشگاه و تأیید کمیته اخلاق را داشته باشد. راهنمای تدوین پروپوزال مذکور و جداول مربوط در وب سایت معاونت تحقیقات و فناوری موجود است.

مستندات مورد نیاز: ارائه پروپوزال بر اساس فورمت استاندارد برنامه ملی نظام ثبت بیماری ها و پیامدهای سلامت قابل دسترسی در وب سایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت به انضمام مصوبه شورای پژوهشی دانشگاه و تأیید کمیته اخلاق در پژوهش

میزان امتیاز: ۲۰٪ از امتیاز فاز اول برنامه ثبت

۲. تدوین راهنما و فرم های استاندارد

هر برنامه ثبت دارای متغیرهای اختصاصی است که معیار ورود اطلاعات بیمار در مطالعه است لذا ضروری است استاندارد های هر ثبت مطابق با استانداردهای بین المللی ورود اطلاعات افراد (National Data Standard Patient Inclusion Criteria) در حوزه بیماری/مورد بهداشتی باشد و به رفرنس های معتبر خارجی و تجارب دیگر کشورها در خصوص ثبت توجه شود و برنامه ریزی جهت ثبت اطلاعات با ملاحظه Data Coding بین المللی در خصوص بیماری/موردبهداشتی باشد.

مستندات مورد نیاز: جدول متغیرهای اختصاصی ثبت، فرم های استاندارد جمع آوری اطلاعات

میزان امتیاز: ۳۰٪ از امتیاز فاز اول برنامه ثبت

۳. ایجاد بانک اطلاعاتی معتبر جهت ثبت اطلاعات

بانک اطلاعاتی ثبت بیماری/مورد بهداشتی نرم افزاری است که از قابلیت ثبت داده ها در حجم وسیع برخوردار بوده و در هر زمان امکان تغییر در متغیر های ثبت را داشته باشد همچنین منابع اطلاعاتی مختلف را مرتبط کرده و قابلیت گزارش گیری داشته باشد. توان نرم افزاری حذف داده های نادرست و غیر متعارف با اصول ثبت و تحلیل اطلاعات از دیگر ضروریات بانک اطلاعاتی در برنامه ثبت است.

مستندات مورد نیاز: بانک اطلاعاتی الکترونیک جهت جمع آوری اطلاعات

میزان امتیاز: ۲۰٪ از امتیاز فاز اول برنامه ثبت

۴. جلب همکاری محققین حقیقی یا حقوقی داخل و خارج کشور

جلب مشارکت دانشگاه های علوم پزشکی، مراکز تحقیقات علوم پزشکی و انجمن های علمی داخل و خارج کشور موجب انتقال تجارب گردیده و به جمع آوری اطلاعات با مقیاس های استاندارد کمک می کند همچنین این مهم می تواند بر قوام علمی تمام شاخص های برنامه ثبت بیفزاید و سبب گسترش ارتباطات و همکاری های بین المللی با برنامه های ثبت دیگر کشور ها گردد. مستندات مورد نیاز: تفاهم نامه مجری برنامه ثبت با نهادهای مذکور که میزان و نوع همکاری به انضمام در صد بهره برداری طرفین از اطلاعات حاصل از ثبت و دیگر تعهدات فی مابین در آن ذکر شده باشد.

میزان امتیاز: ۱۰٪ از امتیاز فاز اول برنامه ثبت

۵. شروع برنامه به صورت پایلوت و جمع آوری اطلاعات

هر برنامه ثبت قبل از شروع بهتر است در مقیاس کوچک اجرا شده در این صورت نیازهای پرسنلی، آموزش های نیروی انسانی، پیش بینی توان مالی، جمعیت هدف و سایر کارپردازی های علمی و اجرایی به دقت سنجیده می شود.

مستندات مورد نیاز: گزارش نتایج از اجرای پایلوت برنامه ثبت

میزان امتیاز: ۲۰٪ از امتیاز فاز اول برنامه ثبت

ب- شاخص های فاز دوم، استقرار برنامه ثبت:

۱. تداوم جمع آوری اطلاعات

پس از انجام برنامه ثبت به صورت پایلوت عملیات جمع آوری اطلاعات با ملاحظه تمامی شاخص های فاز اول برنامه ثبت در جمعیت هدف صورت می پذیرد

مستندات مورد نیاز: گزارش کامل اطلاعات جمع آوری شده

میزان امتیاز: ۴۰٪ از امتیاز فاز دوم

۲. کنترل کیفی اطلاعات

اطلاعات بدست آمده در برنامه ثبت نیازمند کنترل و پالایش است به نحوی که از صحت اطلاعات، کامل بودن اطلاعات، به موقع بودن اطلاعات و ارتباط منابع اطلاعاتی مختلف اطمینان حاصل کرد.

مستندات مورد نیاز: گزارش کنترل کیفی

میزان امتیاز: ۴۰٪ از امتیاز فاز دوم

۳. گزارش سالیانه

میزان امتیاز: ۲۰٪ از امتیاز فاز دوم

ج- شاخص های فاز سوم، توسعه برنامه ثبت:

۱. تداوم جمع آوری اطلاعات

جمع آوری اطلاعات مربوط به بیماری/ رویداد بهداشتی رکن اصلی هر برنامه ثبت است که با ملاحظه تمامی شاخص های

فاز اول برنامه ثبت در جمعیت هدف صورت می پذیرد

مستندات مورد نیاز: گزارش کامل اطلاعات جمع آوری شده

میزان امتیاز: ۳۰٪ از امتیاز فاز سوم برنامه ثبت

۲. استفاده از اطلاعات به منظور پژوهش های علمی و کاربردی

اطلاعات درست و قابل اعتماد از واقعیت بیماری/ رویداد بهداشتی در جامعه زیر ساخت مناسب پایه ریزی پژوهش های بیمار محور در زمینه علت شناسی و درمان بیماری است بر این اساس پژوهش های مختلف علوم پزشکی با محوریت حل مشکلات بهداشتی جامعه برنامه ریزی می گردد لازم به ذکر است شاخص تدوین پروتوکل پژوهش های بیمار محور شاخصی ضروری برای ارزشیابی یک برنامه ثبت نیست اما چنانچه یک برنامه ثبت در دستیابی به این شاخص موفق باشد امتیاز برتری نسبت به دیگر برنامه های ثبت خواهد داشت.

مستندات مورد نیاز: تدوین پژوهش های علمی و کاربردی بر اساس اطلاعات حاصل از ثبت در قالب پروپوزال

میزان امتیاز: ۳۰٪ از امتیاز فاز سوم برنامه ثبت

۳. استفاده از اطلاعات به منظور برنامه ریزی اجرایی جهت حل مشکلات بیماران

یکی از اهداف مهم اجرای برنامه ثبت بیماری/ رویداد بهداشتی دستیابی سیاست گزاران بهداشت به شواهد قابل اعتماد در ارزیابی وضعیت ارائه خدمات بالینی به بیماران در کشور است این مهم به شناخت فوریت های اقدامات بهداشتی درمانی و توزیع عادلانه این خدمات کمک می کند.

مستندات مورد نیاز: تدوین پروتوکل های ارائه خدمات به بیماران

میزان امتیاز: ۳۰٪ از امتیاز فاز سوم برنامه ثبت

۴. انتشار گزارش های دوره ایی

انتشار گزارش های دوره ای از ثبت در تعامل با منابع بین المللی و ایجاد شبکه های تخصصی اطلاعات با گروه های تحقیقاتی در داخل و خارج کشور منجر به کسب مهارت و دانش بیشتر در اجرای طرح های ملی و بین المللی مبتنی بر ثبت می گردد.

مستندات مورد نیاز: انتشار گزارش های دوره ای در تعامل با منابع بین المللی

میزان امتیاز: ۱۰٪ از امتیاز فاز سوم برنامه ثبت

پیوست شماره چهار

کوهورت

مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر در ایران

مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر در ایران از سال ۲۰۱۴ برای تشویق اندیشمندان و پژوهشگران و پژوهش ها در زمینه های علوم پزشکی، اپیدمیولوژی، بهداشت و تغذیه و... در سراسر ایران راه اندازی شده است. این مطالعات منابع و ظرفیت های موجود در دانشگاه های علوم پزشکی را به شرکت در این مطالعه، به منظور شناسایی بیماری و عوامل خطر در رابطه با شایع ترین بیماری های مزمن در ایران سوق داده است ، هدف نهایی مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر اصلاح نظام سلامت و ارتقاء سلامت ایرانیان، در مرحله نخست و رشد و توسعه دانش پزشکی در جهان است.

نظر به اهمیت و نقش مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر در ایران در گسترش تحقیقات علوم پزشکی و ارزیابی مشکلات نظام سلامت در کشور مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر در ایران به عنوان یک اولویت مهم در دستور کار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع قرار گرفته است، لذا درارزشیابی فعالیت های پژوهشی سال ۱۳۹۶ به مشارکت دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات درمانی در برنامه های مطالعات اپیدمیولوژیک آینده نگر در ایران امتیاز تعلق می گیرد.

ارزیابی مطالعات کوهورت در کشور

ردیف	معیارها	سوالات	گزینه ها	مستندات	امتیازات (۶۰)	توضیحات	
۱	پروتکل اجرایی مطالعه (۴)	آیا پروتکل اجرایی مطالعه بصورت مکتوب در دسترس می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۴	.....	
۲		عنوان و اهداف کهورت (۴)	آیا در راستای رفع معضلات بهداشتی و سلامتی منطقه ای یا کشوری می باشد	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۴	.....
۳		روش اجرای مطالعه (۲۴)	آیا سوالات و اهداف مطالعه به طور شفاف در پروتکل شرح داده شده است.	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
			آیا مشخصات جمعیت شناختی مطالعه به طور کامل شرح داده شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
			آیا میزان مشارکت (Participation Rate of Eligible Persons) حداقل ۵۰ درصد بوده است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۳	.....
			آیا دلایل عدم مشارکت افراد ثبت می گردد؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....

ردیف	معیارها	سوالات	گزینه ها	مستندات	امتیازات (۶۰)	توضیحات
۳	(ادامه)روش اجرای مطالعه (۲۴)	آیا معیارهای ورود و خروج به طور کامل شرح داده شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
		آیا حجم نمونه، توان مطالعه، واریانس و اندازه اثر به درستی برآورد شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۳	.....
		آیا مدت زمانی که برای پیگیری در نظر گرفته شده است برای رسیدن به رابطه علیتی تماس ها و پیامدها کافی می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
		آیا تماس ها (Exposures) به طور کامل شرح داده شده اند و ابزارهای جمع آوری اطلاعات به درستی انتخاب شده اند؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۳	.....
		آیا پیامدها (Outcomes) به طور کامل شرح داده شده اند و ابزارهای جمع آوری اطلاعات به درستی انتخاب شده اند؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۳	.....
		*آیا ریزش حداکثر ۲۰ درصد است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
۴	تضمین و کنترل کیفی (۱۰)	آیا پروتکل تضمین و کنترل کیفی مطالعه موجود می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
		آیا از روش های جمع آوری اطلاعات معتبر استفاده شده است و یا درصد اعتبار سنجی می باشند؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....
		آیا گروه نظارتی و اجرایی تضمین و کنترل کیفی به طور جداگانه تعریف شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	بلی ☐ خیر ☐	۲	.....

ردیف	معیارها	سوالات	گزینه ها	مستندات	امتیازات (۶۰)	توضیحات
۴	(ادامه)تضمین و کنترل کیفی (۱۰)	آیا تیم اجرایی آموزش ها دیده اند؟	بلی □ خیر □	بلی □ خیر □	۲	.....
		آیا مستندات مبنی بر فعالیت تیم تضمین کنترل کیفی (نظارت، تکمیل چک لیست، پاکسازی اطلاعات، پیگیری رفع اشکالات و غیره) موجود است؟	بلی □ خیر □	بلی □ خیر □	۲	.....
۵	راه اندازی کهورت (۸)	آیا فاز ثبت نام آغاز گردیده است؟	بلی □ خیر □	بلی □ خیر □	۴	.....
		*آیا فاز پیگیری آغاز شده است؟	بلی □ خیر □	بلی □ خیر □	۴	.....
۶	*انتشارات (۵)	تعداد مقالات	.....	بلی □ خیر □	۲	.....
		Impact Factor ژورنال	.....	بلی □ خیر □	۳	.....
۷	*استفاده از نتایج در جهت ارتقاء سلامت (۵)	آیا نتایج مطالعه در نهایت برای منطقه تحت پوشش مطالعه مفید فایده بوده است؟	بلی □ خیر □	بلی □ خیر □	۵	.....

• امتیاز موارد ستاره دار * می تواند برای مطالعاتی که هنوز فاز پیگیری در آن ها آغاز نشده است محاسبه نگردد.

پیوست پنج

"شاخص های ارزشیابی آزمایشگاه های جامع تحقیقات دانشگاه های علوم پزشکی در سال ۱۳۹۶"

ارزشیابی آزمایشگاه های جامع تحقیقات دانشگاه های علوم پزشکی کشور در دو گروه صورت می گیرد.

الف : ارزشیابی آزمایشگاه های جامع تحقیقات دانشگاه های گروه یک

ردیف	حیطه	شاخص
۱	دستگاه ها و تجهیزات جدید و اضافه شده بانک مواد مصرفی اضافه شده	- تعداد - تنوع - اهمیت - مواد مصرفی - کیفیت نگهداری
۲	خدمات آزمایشگاه	- تعداد تست ها - درآمد - رضایت مشتریان
۳	فرایندهای مدیریتی	- توانمند سازی پرسنل - جذب بودجه (داخل و خارج از دانشگاه) - وجود وب سایت و کارایی - تعاملات بین دانشگاهی و ستاد وزارت
۴	گزارش هزینه کرد اعتبارات ابلاغ شده از طرف معاونت	- ارائه فاکتور و رسید انبار و مستندات لازم

نام دانشگاه های شرکت کننده در گروه یک

ردیف	نام دانشگاه	ردیف	نام دانشگاه
۱	دانشگاه علوم پزشکی اهواز	۶	دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۲	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۷	دانشگاه علوم پزشکی مازندران
۳	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۸	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۴	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۹	دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۵	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۰	دانشگاه علوم پزشکی تبریز

ب : ارزشیابی آزمایشگاه های جامع تحقیقات دانشگاه های گروه دو

ردیف	حیطه	شاخص
۱	نیروی انسانی	- وجود چارت تشکیلاتی مصوب - تعداد نیروی انسانی شاغل - میزان تحصیلات - سابقه تدریس در کارگاه
۲	فضای فیزیکی	- حداقل فضا ۷۰۰ متر مربع - قابلیت توسعه - وضعیت آماده سازی
۳	دستگاه ها و تجهیزات جدید و اضافه شده وجود بانک مواد مصرفی	- تعداد - تنوع - اهمیت - مواد مصرفی - کیفیت نگهداری
۴	خدمات آزمایشگاه	- تعداد تست ها - درآمد - رضایت مشتریان
۵	فرایندهای مدیریتی	- توانمند سازی پرسنل - جذب بودجه (داخل و خارج از دانشگاه) - وجود وب سایت و کارایی - تعاملات بین دانشگاهی و ستاد وزارت

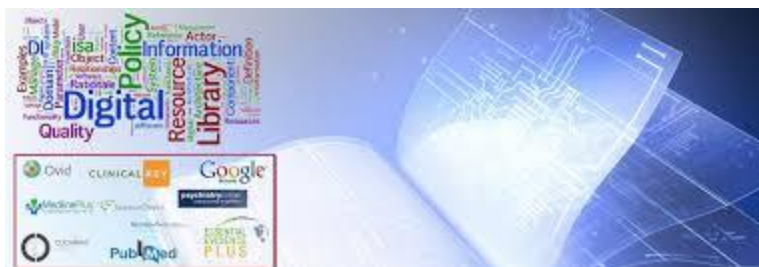
نام دانشگاه های شرکت کننده در فاز دو

نام دانشگاه	ردیف
دانشگاه علوم پزشکی همدان	۸
دانشگاه علوم پزشکی گیلان	۹
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه	۱۰
دانشگاه علوم پزشکی کاشان	۱۱
دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد	۱۲
دانشگاه علوم پزشکی یاسوج	۱۳
دانشگاه علوم پزشکی شاهرود	۱۴

نام دانشگاه	ردیف
دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان	۱
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	۲
دانشگاه علوم پزشکی سمنان	۳
دانشگاه علوم پزشکی زنجان	۴
دانشگاه علوم پزشکی زاهدان	۵
دانشگاه علوم پزشکی ارومیه	۶
دانشگاه علوم پزشکی یزد	۷

پیوست شش

" شاخص های ارزشیابی منابع الکترونیک و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه در سال ۱۳۹۶ "

ردیف	شاخص	شیوه امتیاز دهی	نحوه ارزیابی و داوری
۱	سرايه داندود كتاب هاي الكترونيك مجموعه Clinicalkey به ازاي عضو هيات علمي	محاسبه ميزان استفاده ساليانه در سال ۲۰۱۷ بخش بر تعداد عضو هيات علمي در سال مربوط	به طور مستقيم توسط مركز توسعه و هماهنگي اطلاعات و انتشارات علمي محاسبه و پس از نرمال سازي گزارش خواهد شد.
۲	سرايه داندود مقالات الكترونيك مجموعه ScienceDirect به ازاي عضو هيات علمي	محاسبه ميزان استفاده ساليانه در سال ۲۰۱۷ بخش بر تعداد عضو هيات علمي در سال مربوط	به طور مستقيم توسط مركز توسعه و هماهنگي اطلاعات و انتشارات علمي محاسبه و پس از نرمال سازي گزارش خواهد شد.
۳	تعداد لينك قرار داده شده در وب سايت دانشگاه و معاونت تحقيقات و فناوري به سامانه هاي نوپا	براساس گزارش تهيه شده از Google webmaster Service	به طور مستقيم توسط مركز توسعه و هماهنگي اطلاعات و انتشارات علمي محاسبه و پس از نرمال سازي گزارش خواهد شد.

شماره تلفن های ضروری جهت ارزشیابی فعالیت های پژوهشی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

به اطلاع می رساند برای اطلاع از آخرین اخبار به سایت WWW.HBLIR مراجعه کرده و جهت برقراری ارتباط و ارسال نقطه نظرات، پیشنهادات و مشکلات احتمالی، لیست شماره تلفن های کارشناسان محترم مسئول در ستاد برای پاسخگویی در هر دفتر جهت شاخص های مشخص شده به شرح ذیل می باشد.

تلفن	کارشناس مسئول	واحد /دفتر
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۳۷	سرکار خانم مهندس سبحانی	واحد ارزشیابی دانشگاه های علوم پزشکی
۰۲۱-۸۱۴۵۵۴۸۷	جناب آقای خضری	کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۵۵	جناب آقای حسینو	
۰۲۱-۸۱۴۵۵۶۹۸	سرکار خانم دکتر نیک روان	کمیته اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی کشوری
۰۲۱-۸۱۴۵۵۲۲۵	سرکار خانم دکتر فضلی	منابع الکترونیک و اطلاع رسانی پزشکی
۰۲۱-۸۱۴۵۵۴۱۷	سرکار خانم مهندس توکلی	آزمایشگاه های جامع تحقیقاتی
۰۲۱-۸۱۴۵۴۳۰۷	سرکار خانم کمالیان	PhD by Research
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۹۴	جناب آقای دکتر حیدرزاده	clinician scientist
۰۹۱۲۲۱۸۷۳۸۵	جناب آقای دکتر پوستچی	طرحهای کوهورت و بیوبانک
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۳۷		
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۳۹	سرکار خانم دکتر مجرب	سیستم های Registry (ثبت بیماری ها)
۰۲۱-۸۱۴۵۵۱۹۶	سرکار خانم افلاکی	post doc

